ئەۋلاد گۈزۈپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قولىيازمىلار ئامبىرى

ئۇيغۇر ئاكادېمىيسى

كۈچ ـ قۇۋۋەت بىلىمدىندۇر، سائادەت ئىلىمدىندۇر.
Güç - Kuvvet Bilimdendir, Saadet İlimdendir.

يالقۇن روزىنىڭ ئىستانبۇلدا يېڭى نەشر قىلىنغان «تەنقىتنىڭ كۆزىدە» ناملىق كىتابى ھەققىدە

يوللىغۇچى: ئاكادېمىيە يوللانغان ۋاقتى: 2020- يىل 04- مارت ئورنى: ئەدەبىيات گۈلزارى

ULY gha aylandurup körüsh USY gha aylandurup körüsh UEY gha aylandurup körüsh

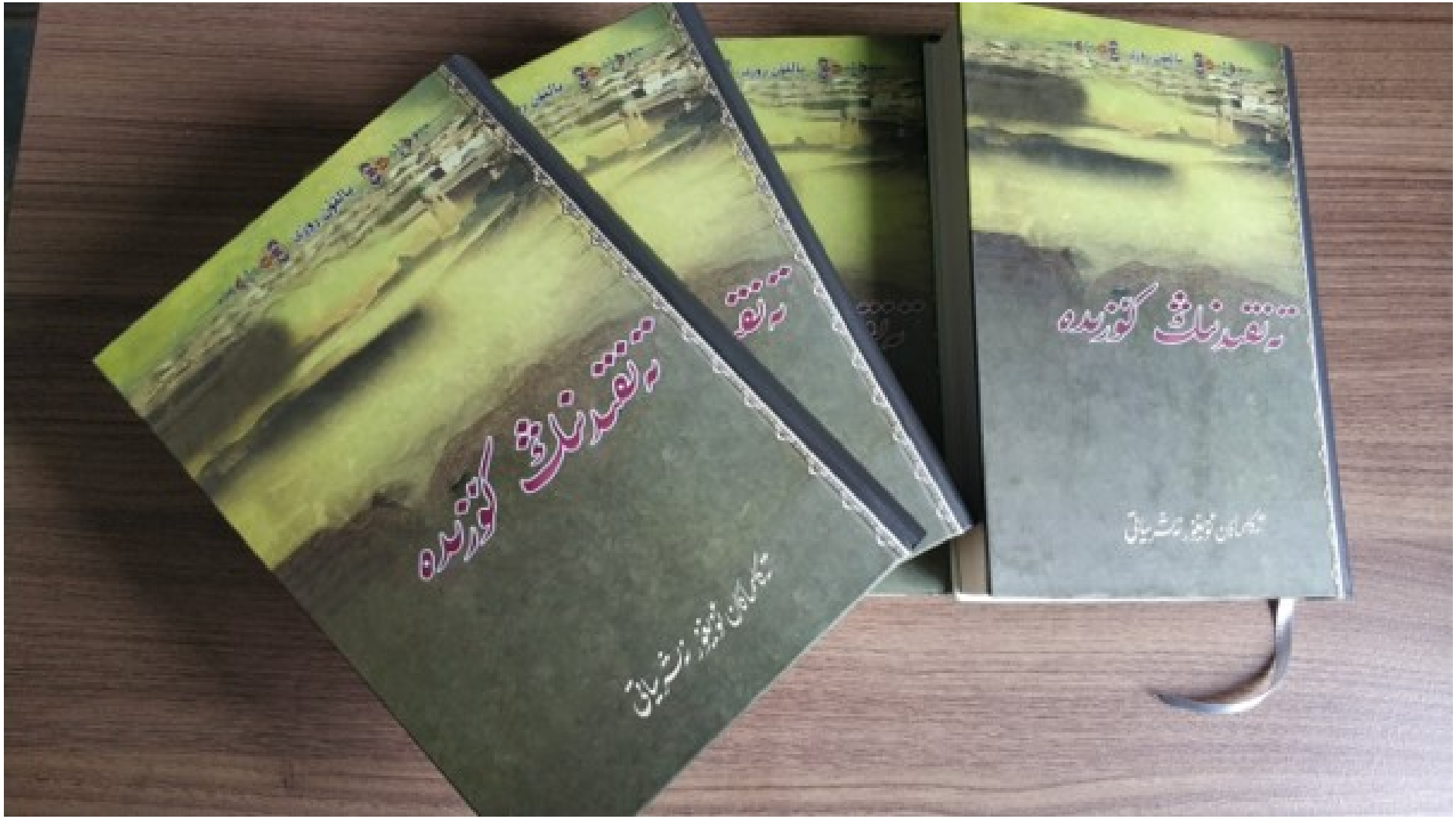

ئالماس هاجی

تونۇلغان ئەدەبى ئوبزۇرچى يالقۇن رۇزىنىڭ “تەنقىتنىڭ كۆزىدە” ناملىق كتابى تەكلىمكان ئۇيغۇر نەشرىياتى تەرىپىدىن ئىستانبۇلدا نەشر قىلىندى. يالقۇن روزى بۇ كتابنى 2016-يىلى “يالقۇن روزى ماقالە، ئوبزۇرلار توپلىمى” نىڭ 4-كتابى سۈپىتىدە تەييارلاپ، نەشر قىلىشقا تاپشۇرغان بولسمۇ، كېيىن خىتاي هۆكۈمىتى بۇ كتابنىڭ نەشر قىلىنىپ، تارقىتىلىشىنى چەكلىگەن. يالقۇن روزى بۇ كتابىغا ئۇيغۇر مائارىپى ۋە مەدەنىيىتىگە مۇناسىۋەتلىك ئەسەرلىرىنى، جەمىيەتتە ئالاهىدە تەسىر زغىغان ئوبزور، ماقاللىرىنى كىرگۈزگەن. بۇ كتاب ئەسلى نەشرىگە تەييارلانغان نۇسخىسى ئاساسىدا بۇ قېتىم ئىستانبۇل تەكلىماكان ئۇيغۇر نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر لىندى.

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قولىازمىلار ئامبىرى

يالقۇن رۇزى بۇكتابقا كىرگۈزۈلگەن ئەسەرلىرىدە مىللىتىمىز نۆۋەتتە دۇچ كىلىۋاتقان كىرزىس تۇيغۇسىنى تونۇش ۋە ئۇنىڭ ئالدىنى ئېلىش، تاقابىل تۇرۇش چارىلىرى ھەققىدە، مۇقەددەس ئائىلە زىمىنىگە مەھكەم دەسسەپ تۇرۇپ، مىللىيەت روھى سىڭدۈرۈلگەن ئائىلە تەربىيەسى ئارقىلىق يېمىرىلمەس قورغان قۇرۇش ھەققىدە ئىلمىي ۋە ئۇتكۇر قاراشلىرىنى ئوتتۇرىغا قويغان. "مۇسابايېۋلارنىڭ ھېسابات دەپتىرى" دىگەن ئەسىرىدە تارىختىن مىسال ئېلىپ، ھەمكارلىششنىڭ ئەۋزەللىگىنى چۈشەندۈرگەن.

"20-ئەسىردىكى تۇنجى سىياسىيۇن" دىگەن ماقالىسىدا، 1938-يىلى ستالىن ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن بۇرژۇئا مىللەتچىسى دىگەن بەتنام بىلەن 41 يېشىدا رەھىمسىزلەرچە باستۇرۇلغان داڭلىق سىياسىيۇن ئابدۇللا رۇزىباقىيېۋنىڭ ئۇيغۇرلارنىڭ سىياسىي، مەدەنىيەت، مائارىپ، مەتبۇئات ئىشلىرىدىكى تۆھپىكارلىقى ۋە ئۇنىڭ ئەركىنلىك ھەم مىللىي ئازاتلىق يولىدا ئېلىپ بارغان ئۇچمەس ئىش ئىزلىرى تونۇشتۇرۇلغان. ماقالىدا يەنە روس كوممۇنىستلىرىنىڭ ئوتتۇرا ئاسىيادىكى تۇركىي خەلقلەرگە تۇتقان پوزىتسىيىسى، ئېلىپ بارغان سىياسىي ھەرىكەتلىرى ۋە ئۇلارنىڭ تەقدىرىنىڭ بىر تەرەپ قىلىنىشىغا ئائىت ماتېرىياللار تەمىنلەنگەن.

بۇ كىتابقا كىرگۈزۈلگەن "20-ئەسىردىكى بىردىن بىر پەيلاسوپ" دىگەن ماقالە دەسلاپتا ئېلان قىلىنغاندا زور غولغولا پەيدا قىلغان ئەسەر بولۇپ، يالقۇن رۇزى بۇ ماقالىسىدا،

-ھەقىقى مەنىدىكى بىر پەيلاسوپ بولۇش تۇلمۇ مۇشكۇل، پەيلاسوپ بولۇش ئۇچۇن ھەقىقەت ئۇستىدە تەۋرەنمەي ئىزدىنىدىغان جاسارەت ۋە ماھىيەتنى كۆرەلەيدىغان پاراسەت بولۇش، شەيئىلەرنى كۆزۈتۇشكە ۋە پىكىر قىلىشقا ماھىر بولۇش، بىلىم قۇرۇلمىسى كەڭ ۋە ئابستراكت تەپەككۇر ئىقتىدارى يۇقۇرى بولۇش، مۇلاھىزە كۆچى كۆچلۈك ھەم لوگىكىلىق خۇلاسە چىقىرىش قابىلىيىتى ئۇستۇن بولۇش شەرت...پەيلاسوپلۇق ھەقىقەتكە بولغان تەشنالىق ئاساسىدىكى ئىدىراكى يۇكسەك، –

دەپ قاراپ شۇ ئاساستا ئابدۇشۇكۇر مۇھەممەتئىمىنگە 20-ئەسىردە ئۇيغۇرلاردىن چىققان پەيلاسوپ، دەپ باھا بىرىدۇ.

كىتابتىكى ئەھمىيەتلىك ماقالىلەرنىڭ بىرى "يېڭى دەرس ئىدىيىسى بويىچە تۇزۇلگەن تىل-ئەدەبىيات دەرسلىكى" ناملىق سۆھبەت خاتىرىسىدۇر. يالقۇن رۇزى 2002-يىلدىن 2010-يىلغىچە ئۇيغۇر تىل-ئەدەبىيات دەرسلىگىنى تۇزۇش، تەھرىرلەش خىزمىتىگە قاتناشقان. ئۇ، بۇ ھەقتە مۇنداق دەپ يازىدۇ،

-بۇ خىزمەتنى ئۇزۇمنى ئۇنتىغان ھالدا سەككىز يىل ئىشلىدىم. بۇ سەككىز يىل جەريانىدا سىڭدۈرگەن ئەجرىم ۋە تۆككەن تەرىم بەكمۇ ئەھمىيەتلىك ۋە نەتىجىلىك بولدى. بۇ مىنىڭ خىزمەت ھاياتىمدىكى مەڭگۇ شەرەپ ھېس قىلىدىغان بىر يارقىن سەھىپە بولۇپ قالدى.

سۆھبەت خاتىرىسىدە، دەرسلىك تۇزۇشتە ئوقۇغۇچىلاردا توغرا دۇنيا قاراش، ھايات قارىشى ۋە قىممەت قارىشى شەكىللەندۈرۈپ، ئۇلارنىڭ مىللىي غۇرۇرى ۋە ۋەتەنپەرۋەرلىك ھېسسىياتىنى كۆچەيتىشنى ئاساسى ئىدىيە قىلغانلىقى چۈشەندۈرۈلگەن، دەرسلىك تۇزۇش مىتودىدا ئوقۇغۇچىلارنى تەشەببۇسكار بولۇپ، ئاڭلىق ئۆگىنىشكە يېتەكلەش؛ زامانىۋى جەمئىيەتنىڭ پۇقرالىرىدا بولۇشقا تېگىشلىك ئەڭ مۇھىم ساپا ئەركىن ئىدىيە ۋە مۇستەقىل ھۆكۈم قىلىش قابىلىيىتىنى يېتىلدۈرۈشنى مەقسەت قىلغانلىقى بايان قىلىنغان ۋە بۇ جەريانىدىكى كەسپىي مەسىلەلەر يۇرۇتۇپ بىرىلگەن.

يالقۇن رۇزىنىڭ بۇ كىتابىمۇ باشقا كىتابلىرىغا ئوخشاشلا كىتاپخانىلارغا ھەر جەھەتتىن بەھىر ۋە زوق بېغىشلىغۇسى، قېنى قېرىنداشلار ئوقۇپ، پايدىلىنىپ بەھىرلىنەيلى.

بۇ كىتاپ ئىستانبۇل تەكلىماكان ئۇيغۇر كىتابخانىسىدا سېتىلىپ تارقىتىلۇاتىدۇ، ئىستانبۇل سىرتىدىكىلەر ئالاقىلاشسا پوچتىدىن ئەۋەتىپ بىرىلىدىكەن.

ئەسكەرتىش: ئۇيغۇر ئاكادېمىيسى تور بېتىدىكى يازمىلار ئاپتورنىڭ ئۆزىنىڭ كۆز-قارىشىغا ۋەكىللىك قىلىدۇ. تور بېتىمىزدىكى يازمىلارنى مەنبەسىنى ئەسكەرتكەن ھالدا كۆچۈرۈپ كەڭ تارقىتىشقا بولىدۇ.